

10 ספטמבר, 2019
סימוכין: 1193267

לכבוד
דני טל
הממונה על היטלי סחר
משרד הכלכלה והתעשייה
ירושלים

שלום רב,

הנדון: עמדת איגוד לשכות המסחר לעניין בחינה מחדש של צו היטל סחר בהקשר של יבוא מלט

קיבלנו לידינו את החלטתך לבחון מחדש את צו היטלי סחר ואמצעי הגנה (היטל היצף על יבוא צמנט פורטלנד אפור מטורקיה ומיוון) (הוראת שעה) התשע"ט-2019 ולהלן התייחסותנו כדלקמן:

כבר בפתח הדברים אדגיש, כי איגוד לשכות המסחר סבור, כי אין להתערב בעת הזו ביבוא המלט ויש להותיר את המצב על כנו.

כל תוצאה אחרת תוביל מהלך לא רצוי של ייקור עלויות במשק ותעודד חוסר התייעלות.

לטעמנו, נדרשת ראייה רחבה של שוק המלט ושל הכלכלה בישראל.

שוק המלט בישראל היה ונותר ריכוזי, כאשר יצרן מקומי חזק מוביל בצורה ברורה את השוק. יצרן זה הוא מונופול לפי חוק במשך עשרות בשנים, וגרף בתקופה זו רווחים מאד נאים מבלי שהייתה לו תחרות אמיתית מיבוא.

בשנים האחרונות החלה תחרות מיבוא, מה שהוביל תהליכים חיוביים מאד למשק ובכלל זה ירידה משמעותית בתעריפי המלט. הורדת מחירי המלט חיונית לאחד ממאבקי הדגל של ממשלת ישראל הוא המאבק ביוקר המחייה ובפרט בשוק הדיור.

בדומה לכל שוק שנפתח לתחרות מיבוא, גם בענף המלט, על פעילויות הייצור המקומיות להתייעל ולהפחית מחירים.

ניתן להעריך שאלמלא התחרות מיבוא, מונופול המלט לא היה מפחית את המחיר ללקוחותיו וכנראה שגם לא היתה דחיפות מבחינתו להתייעל.

תהליכים אלו שמתקיימים כיום, הם תהליכים חיוביים וטבעיים בשוק שמתפתח סוף סוף לכיוון של שוק תחרותי והניסיון להציג אותם כ"החמרה משמעותית" מהווה עיוות של המציאות.

שתי אינסטנציות מקצועיות בלתי תלויות, הממונה על התחרות והוועדה המייעצת הגיעו למסקנה זהה - אין להטיל היטל על ייבוא המלט.

לא בכדי הממונה על התחרות התנגדה נחרצות להטלת ההיטל, לא בכדי הוועדה המייעצת המליצה שלא להטיל היטל.

יש אינטרס חברתי-כלכלי גדול שמחירי המלט יישארו נמוכים ואף ימשיכו לרדת, והפחתתם יכולה להיעשות רק אם תישמר תחרות אפקטיבית מיבוא.

באשר ללוחות הזמנים - בחוק נקבעה תקופה מינימלית של שנה מפרסום צו ברשומות, כאשר רק **בנסיבות מיוחדות** המצדיקות זאת יסטו מכך – תהליך הבחינה מחדש הוא תהליך מכביד הכרוך בעלויות רבות ובזמן ניהולי רב שהגופים המושפעים ממנו נדרשים לו, כאשר מובן שככל שהאיתנות הכלכלית של אותו גוף נמוכה, כך יקשה עליו להתמודד זמן קצר כל כך אחרי שהסתיים הליך, עם הליך נוסף.

עצם תהליך הבחינה מחדש **בפני עצמו**, זמן קצר כל כך (4 חודשים בלבד!) לאחר שפורסם הצו ברשומות, מסכן שלא לצורך יבואנים קטנים שמייצרים תחרות חשובה בשוק ריכוזי זה.


יתרה מכך, מעיון בהחלטת הממונה כלל לא ברור ובוודאי שאין הנמקה מבוססת נתונים כפי שניתן היה לצפות בעניין הנסיבות המיוחדות שמצדיקות בחינה מחדש בשלב מוקדם כל כך.

צריך גם לקחת בחשבון את אינטרס ההסתמכות על החלטת הרשות. הגופים המייבאים מלט לישראל ידעו שלפחות במשך שנה תמימה, אלו כללי המשחק שאיתם הם צריכים להתמודד. לא הגון ולא ראוי לשנות את כללי המשחק תוך כדי המשחק, כאשר כבר בוצעו תכניות עסקיות ונעשו מהלכים עסקיים בהתבסס על ההחלטה המקורית. הדבר אף עשוי ליצור נזק למוניטין של מדינת ישראל ולפגוע ביכולת של המדינה לפתוח שווקים לתחרות, אם יתברר שאי אפשר להסתמך על החלטות למשך תקופה סבירה. אף משקיע סביר לא יסכן את הונו ויחליט להשקיע במדינה שבה משנים החלטות רגולטוריות חדשות לבקרים.

יצוין עוד שכפי שנרשם בעמדת הממונה על התחרות שהוצגה בפני הועדה המייעצת, קיימות מחלוקות מקצועיות בין הממונה על התחרות לבין הממונה על היטלי סחר ובכלל זאת, כלל לא ברור שמתקיים יבוא בהיצף, קל וחומר שיבוא בהיצף נמשך גם כיום. עוד פחות ברור שאם מתקיים יבוא בהיצף כיום הוא קשור לנזקים נטענים לתעשייה.

לאור כל האמור לעיל ועל מנת לאפשר לתחרות החשובה בענף ריכוזי זה להתקיים גם בשנים הבאות, נבקש שתחזור בדך מהכוונה לבחון מחדש את הצו שבנדון.

נוסף על כל אלו, צריך גם להביא בחשבון את המעמסה הרגולטורית יוצאת הדופן על יבואני המלט, כאשר נוסף על חובות הגילוי הנרחבות ועל העלויות הגבוהות הכרוכות בתהליך בצורה שוטפת, גם לוחות הזמנים שנקצבו לצורך העברת מידע ולצורך גיבוש עמדתם הם לוחות זמנים קצרים ומגבילים, קל וחומר כאשר ההחלטה פורסמה במהלך חודש אוגוסט, תקופה בה רבים נמצאים בחופשה. בהמשך לכך, נבקש גם להאריך לפחות בחודש נוסף את המועד להעברת התייחסות מצד הגורמים השונים.

בברכה,

עו"ד אוריאל לין

העתקים:

שר האוצר, ח"כ משה כחלון

שר הכלכלה, ח"כ אלי כהן

מנכ"ל משרד הכלכלה, שי רינסקי

עו"ד מיכל הלפרין, הממונה על התחרות